

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz

Názory české veřejnosti na úroveň výuky na školách

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2009, v09-09</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>31. 8. – 7. 9. 2009</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1046</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>OR.1, OR.2, OR.3, OR.135</i>
Zveřejněno dne:	<i>6. října 2009</i>
Zpracovala:	<i>Paulína Tabery</i>

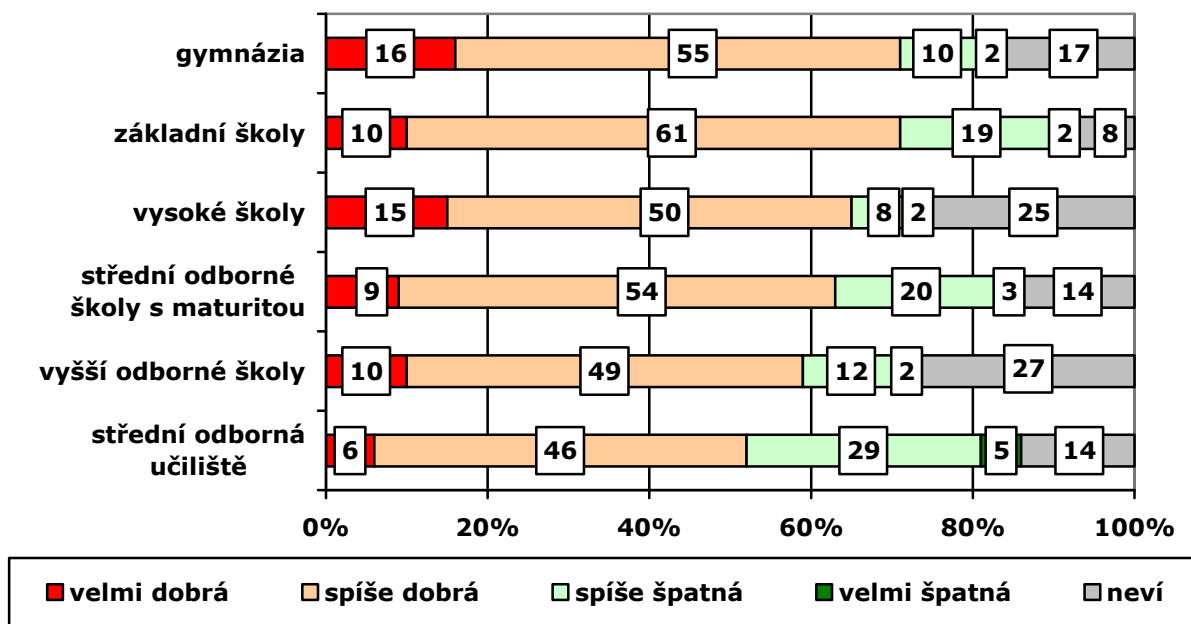
V září 2009 byl do pravidelného výzkumu Naše společnost zařazen blok otázek týkající se vzdělávání. Byly zjišťovány názory české veřejnosti na úroveň vzdělávání na vybraných typech škol a také mínění o rozvoji klíčových vlastností a dovedností na jednotlivých úrovních (primární, sekundární, terciární) vzdělávacího systému.

Čeští občané vidí kvalitu vzdělávání na vybraných typech škol poměrně příznivě.¹ U všech druhů škol je to více než poloviční podíl lidí, kteří jsou přesvědčeni o dobré kvalitě výuky, a kladné hodnocení vždy převažuje nad záporným. Nejlépe je nahlíženo na vzdělávání na gymnáziích a základních školách, kde se podíl příznivých odpovědí blíží třem čtvrtinám (v obou případech 71 %). U gymnázií stojí za pozornost i celkem značně zastoupená varianta odpovědi „velmi dobrá“ (16 %), která signalizuje poměrně velké přesvědčení o kvalitě výuky na tomto typu škol. O něco méně kladných hodnocení lze nalézt u vysokých škol (65 %), středních odborných škol s maturitou (63 %) nebo vyšších odborných škol (59 %). Je ovšem důležité upozornit, že co se týče terciárního stupně (VŠ, VOŠ), zhruba čtvrtina lidí se necítí být kompetentními hodnotit kvalitu

¹ Znění otázky: „Kdybyste měl celkově posoudit, jaká je v současné době úroveň vzdělávání na jednotlivých typech škol, řekl byste, že je:“ Varianty odpovědí: velmi dobrá, spíše dobrá, spíše špatná, velmi špatná. Uvedené typy škol: a) základní školy, b) střední odborná učiliště, c) střední odborné školy s maturitou, d) gymnázia, f) vyšší odborné školy, e) vysoké školy.

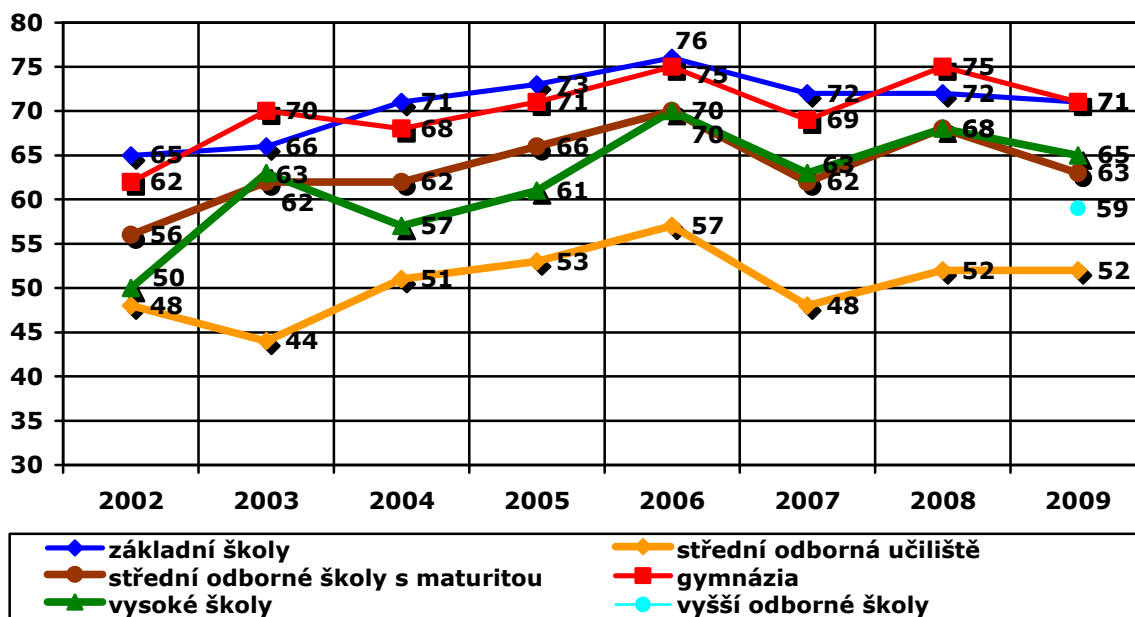
vzdělávání na těchto školách. Podíl záporných výpovědí je zde proto nízký, a výrazně převažuje pozitivní náhled na tyto školy. Nejhůře, soudě nejen podle podílu negativních hodnocení (34 %), nazírá česká veřejnost zejména na kvalitu výuky na středních odborných učilištích (viz graf 1).

Graf 1. Úroveň vzdělávání na jednotlivých typech škol

Co se týče vývoje názorů na úroveň vzdělávání na daných školách, v posledních třech letech nedošlo k výrazným změnám. Z dlouhodobějšího hlediska jsou gymnázia a základní školy hodnoceny setrvale nelépe, střední odborná učiliště naopak nejhůře (viz graf 2).

Graf 2. Dobrá úroveň vzdělávání na jednotlivých typech škol – časové srovnání (v %)

Pozn.: Dobrá úroveň = součet odpovědí „velmi dobrá“ a „spíše dobrá“.

V dalších otázkách bylo zkoumáno, nakolik je podle obyvatel České republiky úspěšné rozvíjení určitých vlastností a dovedností na jednotlivých stupních vzdělávacího systému.² Předmětem dotazování byly znalosti, samostatnost, sebedůvěra, orientace ve společnosti, kázeň, morální hodnoty, schopnost práce v týmu, schopnost vystupování před lidmi a tvořivost. Obecně lze říci, že u většiny vlastností na všech třech úrovních jsou obyvatelé České republiky přesvědčeni, že se je danému typu škol daří rozvíjet.

Dovednosti, které tvoří v tomto případě výjimku, jsou morální hodnoty a kázeň, u kterých jasně převažuje mínění, že se je nedaří rozvíjet na nižších stupních a u vysokých škol je podíl negativních odpovědí také relativně velký. Zdá se tedy, že česká veřejnost nepovažuje za natolik problematické upevňování dnes tak často diskutovaných dovedností jako samostatnost, tvořivost atd., ale deficit vidí právě v morálních hodnotách a disciplíně. Naopak, co se podle obyvatel České republiky daří vštěpovat dobře na všech stupních, jsou znalosti. Stojí za povšimnutí, že podobně jako u předešlé otázky, i zde se objevil poměrně značný podíl lidí (od jedné čtvrtiny k téměř jedné třetině), který terciární vzdělávání, v tomto případě při rozvíjení dovedností, nedovedl zhodnotit (viz graf 3).

² Znění otázky: „Řekl byste, že se na základních/středních/vysokých školách daří pěstovat a rozvíjet u žáků a) potřebné znalosti, b) samostatnost, c) sebedůvěru, d) orientaci ve společnosti, světě, e) kázeň, disciplínu, f) morální hodnoty, g) schopnost práce v týmu, h) schopnost vystupování před lidmi, i) tvořivost?“ Varianty odpovědí: rozhodně daří, spíše daří, spíše nedaří, rozhodně nedaří.

Graf 3. Daří se jednotlivým typům škol rozvíjet u žáků následující vlastnosti a dovednosti?

